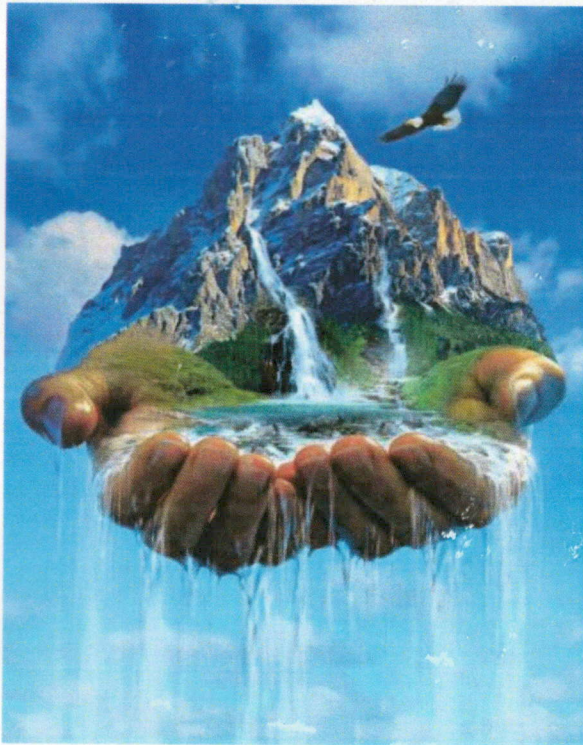

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О. Богомольця
ІНСТИТУТ ГІГІЄНИ ТА ЕКОЛОГІЇ

ЕКОЛОГІЧНІ ТА ГІГІЄНІЧНІ ПРОБЛЕМИ СФЕРИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

*(ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ)*

13 березня 2024 р.
м. Київ

УДК_613+574]:061.3

Головний редактор: Омельчук С.Т. член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор

Заступник головного редактора: Гринзовський А.М. д.мед.н., професор, Вавріневич О.П. д.мед.н., професор.

Технічний редактор: Кондратюк М.В., к.мед.н. доцент

Редакційна колегія:

БАРДОВ В.Г. – член-кор. НАМН України, д.мед.н., професор;

ГАРКАВИЙ С.І. – д.мед.н., професор;

ГРУЗЄВА Т.С. – д.мед.н., професор;

КОРШУН М.М. – д.мед.н., професор;

ШИРОБОКОВ В.П. – академік НАН та НАМН України, д.мед.н., професор;

ЯВОРОВСЬКИЙ О.П. – академік НАМН України, д.мед.н., професор.

Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 13 березня 2024 р.) / за загальною редакцією член-кор. НАМН України, професора С.Т. Омельчука. – К.: МВЦ «Медінформ», 2024. – 228 с.

У матеріалах науково-практичної конференції з міжнародною участю «Екологічні та гігієнічні проблеми сфери життєдіяльності людини» (Київ, 13 березня 2024 р.) висвітлено широкий спектр актуальних питань у галузі гігієни та екології, що включають: стратегії розвитку науково-дослідницької діяльності; профілактику та лікування хронічних захворювань; вплив довкілля на здоров'я людини; епідеміологію та інфекційні захворювання; психологічні та соціальні аспекти здоров'я; охорону здоров'я в умовах воєнного стану, що підкреслює мультидисциплінарний підхід до розробки стратегій зміцнення здоров'я населення та покращення стану навколишнього середовища в розрізі розвитку єдиного здоров'я й програми лабораторного лідерства.

УДК_613+574]:061.3

*У разі повного або часткового використання матеріалів збірника
посилання обов'язкове*

*Оргкомітет конференції вважав за доцільне залишити авторські
тексти без змін*

© НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О.О.Богомольця

захворюваності водіїв і попередженню розвитку критичних станів. З іншого боку, поглиблене вивчення вік- і стаж-залежних змін показників ВСР у представників певних професій дозволить удосконалити критерії норми для різних показників ВСР і покращити діагностику при масових обстеженнях населення.

СТОСОВНО ФОРМУВАННЯ ВТОРИННИХ ВОГНИЩ БІОЛОГІЧНОГО ЗАБРУДНЕННЯ – РЕЗЕРВУАРІВ ЗБУДНИКІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ

Бондар О.І., Загороднюк К.Ю.

ДЗ «Державна екологічна академія післядипломної освіти та управління»

В басейнах р.р. Прип'ять, Десна, Рось, Дніпро, Інгул, Південний Буг, Сіверський Донець розвивається надзвичайна екологічна та епідеміологічна ситуація, пов'язана із проведенням на цих територіях інтенсивних бойових дій. Значна кількість загиблих військовослужбовців-окупантів, тіла яких окупанти не прибирають самі і не дають прибирати ЗСУ, розкладаються, являючи собою джерело небезпечних інфекцій і трупних отрут, які надходять і до джерел водопостачання значної кількості населених пунктів України. В результаті в Україні зросла кількість хворих на ентеровірусні хвороби, вірусний гепатит А.

Проблемою є те, що донині в Україні на більшості каналізаційних очисних станцій (КОС) застосовують "стандартні" технології, які розраховані на очищення і знезараження від збудників бактеріальних, але не вірусних інфекцій. Крім того, більшість КОС не можуть працювати у штатному режимі. В результаті катастрофічно зростає забруднення джерел водопостачання патогенними збудниками протозойних інфекцій та глистних інвазій, бактеріями, вірусами, серед яких найбільшу небезпеку становлять віруси гепатиту А, інші ентеровіруси, ротавіруси, коронавіруси, аденовіруси, каліцивіруси, астровіруси тощо. Віруси, які являють собою високодисперсні домішки води, потрапляючи до джерел водопостачання, неминуче вступають у взаємодію з глинистими мінералами та біоколоїдами водних об'єктів. На основі фундаментальних наукових досліджень, проведених знаними українськими вірусологами Володимиром Ширококовим та Віталієм Гіриним, які вивчали питання розповсюдження ентеровірусів і ентеробактерій у стічних водах та інших об'єктах довкілля, можна достовірно прогнозувати, що агрегати, які утворюються в результаті взаємодії недостатньо очищених стічних вод з глинистими мінералами та біоколоїдами водних об'єктів містять збудників інфекційних захворювань вірусної природи, переходять в грубодисперсну фазу в результаті осадження якої відбувається активне формування вторинних резервуарів цих збудників інфекційних захворювань.

Маємо підстави припустити наступне: 1. Формування вторинних резервуарів збудників інфекційних хвороб, які можуть розповсюджуватися через воду, відбувається в основному за рахунок генетичних варіантів $A_{бенг+}$ (за В.П. Ширококовим). 2. Гетерогенність популяцій вірусів за варіантами $A_{бенг+}$ та $A_{бенг-}$ є фундаментальною закономірністю збереження вірусних популяцій в об'єктах навколишнього середовища. 3. Особливу епідемічну небезпеку

становлять вторинні резервуари збудників інфекційних хвороб у яких генетичні варіанти $A_{\text{бенг}+}$ мають високу патогенність та вірулентність.

Пропонуємо: 1. Для вивчення закономірностей формування вторинних резервуарів збудників інфекційних хвороб, які можуть розповсюджуватися через воду, включити санітарно-вірусологічні дослідження до програми біогеохімічних досліджень, що плануються до проведення з метою встановлення збитків, нанесених Україні в результаті надзвичайної ситуації воєнного характеру. 2. При проведенні санітарно-вірусологічних досліджень в якості опорної використовувати методику виявлення ентеровірусів в зовнішньому середовищі з використанням бентоніту (за В.П. Широбоковим та В.М. Гіриним). 3. В процесі проведення санітарно-вірусологічних досліджень проводити вивчення розщеплення виявлених штамів ентеровірусів на генетичні варіанти $A_{\text{бенг}+}$ та $A_{\text{бенг}-}$. 4. На період воєнного стану згідно рекомендацій US EPA, USA Department of Homeland Security, а також Методичних вказівок "Невідкладні та першочергові заходи з відновлення і модернізації водопостачання та водовідведення територій, що постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Комплексні протиепідемічні заходи в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру" впровадити на каналізаційних очисних станціях підприємств водопровідно-каналізаційного господарства України флокулянти із знезаражуючими властивостями на основі похідних гуанідинів і дезінфектанти на основі діоксиду хлору.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ УМОВ ПРАЦІ ТА РОЗРАХУНКУ РИЗИКІВ З УРАХУВАННЯМ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВНЕСЕННЯ ПЕСТИЦИДІВ ЗА ДОПОМОГОЮ БПЛА

Борисенко А.А.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Впровадження сучасних технологій в сільське господарство України, таких як використання безпілотних літальних апаратів (БПЛА), має великий потенціал для революції та забезпечення продовольчої безпеки країни. Дрони сьогодні стають складовою точного землеробства, сприяючи сталому розвитку агропромислового комплексу. Використання агродронів також має великі перспективи забезпечення зайнятості населення в сільській місцевості. Ми пропонуємо удосконалити методику оцінки умов праці та розрахунку ризиків із врахуванням особливостей внесення пестицидів за допомогою агродронів.

Мета роботи: удосконалення методики оцінки умов праці та розрахунку ризиків з урахуванням особливостей внесення пестицидів за допомогою БПЛА.

Матеріали та методи. Аналіз літературних джерел, результати натурного та лабораторного експериментів, комп'ютерне моделювання процесу розпилення робочого розчину під час обробки агрокультур, статистична обробка отриманих результатів були використані під час проведення адаптації сталих підходів оцінки умов праці робітників задіяних у роботі з пестицидами із врахування особливостей новітніх технологій.